quicia. ¶ Sciendum q ablatiuus in eadem locutione pt significare diuerſas cauſas vt velox pedib. ille ablatiuus poteſt ſignificare ptem in qua ſiue cām materialem in qua eſt velocitas. et eſt ibi ſynecdoche. E pt ſignificare cām inſtrumētalem vel inſtrumentum.

¶ Sequitur textus.

Req carere notans abltm̄ regit eius
Ut pena careat homo purus crimine viuat

¶ Dic dt q dictio fns carere regit abltiuum vt careo crimine. careo pēna. pecunia. ¶ Sciēdum pmo circa textum q dictioēs futes carere ſunt trifarie. Quædam ſolum regunt abltm̄ vt ſunt iſta vba care o vaco caſſus captus opus orbus neceſſe purus fruſtror vagor exulo exul vagus nomen extorris. iſta ſolum regūt abltm̄. et ſunt exempla h⁹ regulæ de careo. Careo amicis omnib quos mors rapuit mihi. Captus lumine. captus oculis id eſt cæcus. Uirgilius Atq oculis capti fode re cubilia talpæ. Hieronymus. Niſi totus talpius eſſes hæc videres. id eſt intelligeres. Sed captus mente. i. inſanus: et is dr q inſanit. Opus mihi eſt tua opa Eſt orbus liberis Orb vtroq parente. Purus crimine fruſtratus ſpe vel fruſtror ſpe vagor nemore agro pelago Ita nomen ſuum vagus vt Boetius Uagas pelago rates Cattulus Se pe vagus liber pnaſi vtice ſummo. Exulo patria. eſt exul patria. Exulat et regit abltm̄ mediāte ppōne vt exulat patria a cæſare. Eſt extorris patria extorris regno. Quædam dcōnes regūt abltm̄ vel gtm̄. vt egeo illius rei vel illa re. Indigeo illius rei vel illa re. Item plenū grā et veritatis Anphora eſt plēa vini vel viō. abūdās lact vel lacte. Di ues auri vel auro. De illis dicet ibi Plenus inops caſum. etc. Quædā dcōnes regūt accm̄ cum abltō et fnt facere carere. vt ſunt ſpolio priuo orbo exonero. euacuo emūgo leuo mūdo purgo excæco abſtineo libero, phibeo et multa hmōi. vt orbauit eum liberis. ioānes ſpoliauit petrum pecunia vel veſtib. Spoliatus regit vnum abltm̄ ſine ppōne et alterum cum ppōne vt ſpoliatus a petro pecunia Aleatores liberauerūt petrum pecunia. Uos me liberaſtis metu. vos me exoneraſtis metu. Sic exoneraui nauim frumēto euacuaui nauim frumēto. Boeti⁹. Qui ſerere ingenuum volet agrum liberet arua frutib. euacuaui illō bono. ego vos ſoluam curis omnib Expedio te vinculis. expedias te his erumnis. emunxit eum argēto Hæc mulier emūxit eum auro. Leuabo te curis. phibebo te hoſpitio. phibuit me hoſpitio. Marcus cicero prohibuit eos ianua qui ad ſe ſimulanter venerunt ſalutatum Uirgilius. Hoſpitio prohibemur harenæ. Abſtinet ſe vino Caſtrauit ſe luxuria. Sic etiam quædam ſunt tranſitiua verba et fnt plenum facere. vt repleo anphoram vino. onero nauim frumēto. Quædā ex his verbis quæ fnt facere quandoq regunt abltm̄ cum propoſitiōe a. vt libera nos a malo. vel libera nos malo. Libera nos metu. vel

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Libera nos a metu. Unde dicit Apostolus in epiſtola. Abſtineatis
vos a carnalibus deſiderijs. Abſtine te vino. ſuperſedeo hac re vel ab
hac re. ¶ Quædam etiam regunt ſolum genitiuū vi abſtracti ſi/
gnificantis carentiam vel plenitudinem. Eſt magna annonæ chari/
tas. inopia rerum. ⁊ ſic de alijs. teutonice tis grotedu erheytaen koerne
¶ ¶ Sciendum circa litterā ꝙ hoc nomen opus quādoqꝫ eſt om/
ne quod agitur vel fit. Et ita etiam libri autorum dicuntur opera Ut
opus Tullij de ſenectute. opera Tullij de officijs. Et opuſculum pro
libello. ⁊ ſic opus eſt terciæ declinationis ⁊ habet operis in genitiuo.
Quandoqꝫ opus eſt idem quod neceſſe ⁊ expediens ⁊ hoc modo eſt in
declinabile ⁊ regit ablatiuū per hanc regulam. ⁊ conſtruitur cum eſt vł
cum habeo. Ut ego libris meis opus habeo. Uel mihi libris meis o/
pus eſt. Quid opus eſt his verbis. teutonice wat is deſer woerdē noet
Quid opus eſt ampliori teſtimonio. Sic eīn dicitur. Non mihi opus
eſt opera veſtra. ¶ Ita etiam neceſſe cum eſt ⁊ cum habeo conſtructuꝫ
regit ablatiuum. vt Neceſſe habeo libris meis. Mihi libris meis ne/
ceſſe eſt. Quid amplius neceſſe habemus teſtimonio. teutonice wat is
ons meer ghetugheniſſe noet. ¶ Quandoqꝫ opus pro ablatiuo
habet nominatiuū a parte anteriori. Ut apud Comicum. Ibo intro
vt que opus ſunt procurentur. Sicut eīn ſcribitur in euangelio Ma
thei nono. Non eſt opus bene valentibus medicus. Ubi nominatiuꝰ
medicus ponitur pro ablatiuo medico. vbi quidam dicunt opus acci/
pi pro neceſſarius. ¶ Inuenitur etiam opera primæ diclinationis
quod quandoqꝫ idem eſt quod diligentia vel cauſa ſiue ſtudium. Ita
dicitur Da litteris operam Dabo litteris operam Dat operam elo/
quentiæ. Etiam quandoqꝫ auxilium eſt. vt Non mihi opus eſt opera
veſtra. Opera ego veſtra facile carere valeo. Quādoqꝫ idem eſt quod
labor. teutonice arbeyt. Et habetur titulus in iure de operis ſeruorū
⁊ ſic dicitur opere precium quod idem eſt quod vtile vel delectabile vł
honeſtum. quia omne quod agimus hoc vel propter vtile vel delecta/
bile vel propter honeſtum agimus conſequendum. vel propter inuti/
le iniucundum inhoneſtum euitandum vel fugiendum. Et ſic illa tria
ſunt precium noſtri operis. Et ab illo nomine exorſus eſt titus liuius
Facturus ne opere precium ſim ſi res geſtas populi romani ab inicio
perſcripſerim nec dum ſcio. ¶ Unde etiam ſic dicit Iuuenalis.
Eſt opere precium penitus cognoſcere toto. Quid faciant agitentqꝫ
die. hoc eſt vtile ⁊ fructuoſum eſt teutonice het is noet ofte behoef
¶ Sciendum eſt ꝙ hoc verbum vaco primo modo ſignificat o/
peram dare. ⁊ ſic conſtruitur cum datiuo. Ut vacat potationibus. va
cat litteris. vacat ſapientiæ. id eſt dat operam. ¶ Secundo modo
ſignificat idem quod carere. vt vacat ſapientia. id eſt caret ſapientia.
Uacat tercio cum nomine ſignificante actionem vel qualitatē quan/
dam adiungitur mediante præpoſitione. vt Uacat a labore. Uacat
ab agricultura. Uacat ab omni moleſtia. ¶ Similiter fit per nomen
vacuus vt vacuus ſum ab omni occupatione. ab omni ſollicitudiē.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Sed vacat cum est impſonale idem est qd tps vacat ſiue vacuū est. vt nō vacat mihi: h est nō licet mihi ꝓpter negocia. Captus quoqꝫ idem est qd careo. vt captus mēte captus oculis captus lumine. Cū illis trib⁹ abltis carere ſit. cū alijs vo abltis ſit idē qd delictatus. vt capt⁹ amore nitate loci. Captus dulcedine vocis. captus ſublimitate materiæ. Sz captus amore plerumqꝫ in malam ſolet accipi ptem. quoqꝫ tñ etꝫ in bonam ptem. vt ſi qs hæc captus amore legit. ꝛc. Quoqꝫ captus est idem quod ab hoſtib⁹ intercœptus ꝛ ꝯſtruit ſic cū abltō ꝛ cū ꝑpōne. vt vrbs capta est ab hoſtib⁹ petrus captus est a paulo. ¶ Sciēdum drā est inter careo ꝛ egeo. Nam egeo hñdis Sed careo habitꝫ vel nō hñdis. i. orbatus ſum qs habui. vt apd Tulliū Careo amicis oib⁹ qs mors eripuit mihi. Tullius Tibi pſuade pterculpā ac pccm̄ q ſp caruiſti ꝛ carebis hōi accidere nihil poſſe qd ſit horribile aut ptimeſcēdū Sciēdū ꝙ qdam etiam ſic loquunt. cæcus viſu ſurdus auditu claudus greſſu. ſꝫ nō est necē addi abltīn.

¶ Sequitur textus.

Inter ꝛ est iuncta tibi dant ꝑnomina quina
Intererit veſtra noſtraqꝫ meaqꝫ tuaqꝫ
Atqꝫ ſua refert normam ſeruabit eandem

¶ Hic ponit exceptioēm factam in regimine gtī ibi inter ꝛ est iūge. dicēs ꝙ hæc impſoālia intereſt ꝛ refert regūt ꝓ quoqꝫ gtis ꝑmitiuis ſcꝫ mei tui ſui noſtri ꝛ veſtri. quoqꝫ abltōs fœminini gnīs mea tua ſua noſtra ꝛ veſtra. ꝛ est antiptoſis qꝛ abltūs ponitur ꝓ gtō. vt ꝑma luce intererit tua legere Nūc mea intereſt legere. veſpi vo intererit ſua legere. cātare ꝛc. Dico aūt nūc mea intereſſe legere: Cras tua inter futurum legere. Perhendie vo interfuturum ſua legere. Eandem vero ꝯſtructionem etiam hñt cum abltō cuia qd pōit interrogatiue ꝛ relatiue. vt cuia intereſt legere. vel cuius intereſt legere. vſitati⁹ ſit interrogatio ꝑ genitiuum. vt cuius intereſt legere. Sed relatie inueniſ apd Ciceronem in abltō. vt Ei cuia interfuit nō ei cuia nihil interfuit vbi ꝛ cuius pōi pt. vt dicatis ei cuius intereſt Etiam agat is cuius intereſt vel cuia intereſt. ¶ Sciendum ꝙ hæc impſonalia intereſt ꝛ refert pñt in eadē locutione regere duos ablatiuos cum genitiuus vnius ſolius ipſius ipſorum ſolorum trium quatuor omnium plurium. vt mea vnius opa liberatus es Tua ſolius opera liberatus ſum. Tua ipſius intereſt. noſtra ipſorum intereſt legere. veſtra ſolorum intereſt. noſtra omnium intereſt. veſtra trium plurium intereſt. Sic etiam cum genitiuo participij vt tua hic oſcitantis intereſt legere. Tua hic potantis vel ſedentis intēſt. Tua hic dormientis intereſt lrīs dare operam. veſtra iſtic oſcitantium dormientium intereſt legere Noſtra hic fabulan

De rgīe ablīi a quibuſdā vbis impſonalib⁹ ex ptinētie ſigſtate p modū vt ab aliis ita impſonalia

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf